

1.5-42 ✓

BELSŐ HASZNÁLATRA!

40-31-28182 A MAC

0049

...29.../1982. számu

U T A S I T Á S A

a Belügyminisztérium és szervei lakásgazdálkodásáról.

Budapest, 1982. december. hó 30. n.

A Belügyminisztérium és szervei rendelkezése alatt álló lakásokkal való gazdálkodás szabályozására az építésügyi és városfejlesztési miniszterrel, a pénzügyminiszterrel és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben kiadom az alábbi

u t a s i t á s t

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. Az utasítás hatálya kiterjed a Belügyminisztérium és szervei /továbbiakban együtt: BM/ rendelkezése alatt álló:
- a/ az 1/1971./II.8./ Korm. számú rendelet /a továbbiakban: R./36. §. szerinti fegyveres testületi és az R. 35. §. /d/ pontja szerinti községi szolgálati lakásra /a továbbiakban: szolgálati lakás/;
 - b/ az olyan tanácsi bérlakásra, melyre a BM-et az R. 7. §. alapján bérlőkiválasztási jog illeti meg /a továbbiakban: bérlőkiválasztási jogu lakás/;
 - c/ az olyan személyi tulajdonba kerülő lakásra, melyre a BM-et vevőkiválasztási jog illeti meg /a továbbiakban: személyi tulajdonba kerülő lakás/.

4-845-5162

Az a/- c/ alpontokban foglaltak a továbbiakban együtt:
BM rendelkezésű lakás.

2. A BM rendelkezésű lakások elosztásánál a bérlők, vevők kijelölésénél, a bérleti jogviszony létesítésénél és megszüntetésénél, a lakásépítési hozzájárulás, illetve lakáshasználatbavételi díj /továbbiakban együtt: lakáshasználatbavételi díj/ fizetési kötelezettség megállapításánál a hatályos jogszabályokat az utasításban foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni. A lakbér övezetek és a lakáshasználatbavételi díj szempontjából kiemelt körzetek tekintetében a helyi tanácsok rendeletei az irányadók.

II. fejezet

Belügyi rendelkezésű lakások szervek közötti elosztása

3. A budapesti lakásigények kielégítésére rendelkezésre álló BM rendelkezésű lakásokat évenként a nyilvántartott, önálló lakással nem rendelkező lakásigénylők, a minőségi lakáscsere igények kielégítésére rendelkezésre álló lakáskeretet a nyilvántartott minőségi cserét igénylők létszámának arányában kell a szervek között elosztani.
4. A budapesti éves lakáselosztási javaslat elkészítése a BM Anyagi és Technikai Csoportfőnökség feladata. A javaslatot az alábbi részletezés szerint kell összeállítani:
 - a/ MSZMP BM Bizottsága,
 - b/ miniszteri közvetlen szervek,
 - c/ államtitkári közvetlen szervek,
 - d/ BM Főcsoportfőnökségek,
 - e/ BM Országos Rendőr-főkapitányság,
 - f/ BM Határőrség Országos Parancsnokság és budapesti szervei,

- g/ BM Kormányőrség Parancsnokság,
- h/ BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság,
- i/ Budapesti Rendőr-főkapitányság,
- j/ Pest megyei Rendőr-főkapitányság budapesti szervei,
- k/ BM Forradalmi Rendőri Ezred.

A lakáselosztási javaslatban a közérdekű célokra, szanálásokra és az évközbeni rendkívüli igények kielégítésére a fentiektől elkülönítve kell lakáskeretet előirányozni, melynek felhasználásáról a pénzügyi,-anyag,-műszaki miniszterhelyettes dönt.

- 5. Az Újpesti Dózsa SC és a belügyi iskolák főfoglalkozásu állománya, valamint a Rendőrtiszti Főiskola hallgatói lakásigényét a Személyügyi Főcsoportfőnökség igényei között kell nyilvántartani.
- 6. A budapesti éves lakáselosztási javaslatot a pénzügyi,-anyag,-műszaki miniszterhelyettes minden év áprilisában jóváhagyásra terjessze fel.
- 7. Az éves lakáselosztási javaslat jóváhagyása után a BM rendelkezése alá kerülő esetleges újabb lakásokat a pénzügyi,-anyag,-műszaki miniszterhelyettes jogosult az éves elosztásnál érvényesített elvek figyelembevételével a szervek között elosztani.
- 8. A jóváhagyott lakáskeretekről a BM Anyagi és Technikai Csoportfőnökség, a lakások helyéről, a szobák számáról, a beköltözés várható időpontjáról a BM Központi Ellátó Parancsnokság /továbbiakban: BM KEP/ tájékoztatja a szervek vezetőit /parancsnokait/.

9. A BM Anyagi és Technikai Csoportfőnökség közli az érintett vidéki lakásügyi szervekkel a tárgyévben elosztható új lakások számát.
10. Az egyes megyék területén évente felhasználható BM rendelkezésű lakásokat a 3. pontban foglaltak alapján, az adott megye területén működő önálló BM szervek vezetői /parancsnokai/ együttesen osztják el. Megegyezés hiányában az elosztásról a BM anyagi és technikai csoportfőnök dönt.
11. Nem vonható az elosztás körébe a nem központilag biztosított lakás és a munkaköri szolgálati lakás. Ezekkel a lakást megszerző, illetve a szolgálatilag illetékes szerv vezetője /parancsnoka/ rendelkezik.

III. fejezet

A lakásgazdálkodás szervezete, a lakásügyi eljárás főbb szabályai

12. A lakásgazdálkodás minisztériumi irányító szerve a BM Anyagi és Technikai Csoportfőnökség, amely e feladatkörében jogosult a lakásgazdálkodást országosan tervezni, szervezni, irányítani, ellenőrizni, továbbképzéseket tartani, az utasítás értelmezésére állásfoglalást, a nem szabályozott kérdésekben belügyi rendelkezést kiadni.
13. A BM rendelkezésű lakásokkal való gazdálkodás az első foku lakásügyi szervek feladata.
14. A BM első foku lakásügyi szervei:
a/ a BM KEP a BM központi szervei vonatkozásában,

- b/ a Budapesti Rendőr-főkapitányság és a megyei rendőr-főkapitányságok,
 - c/ a BM Kormányőrség Parancsnokság,
 - d/ a BM Határőrség Országos Parancsnokság, a saját állománya és a budapesti egysége, alegysége vonatkozásában,
 - e/ a BM Határőrség kerületparancsnokságok,
 - f/ a BM Forradalmi Rendőri Ezred,
 - g/ a BM Forradalmi Rendőri Zászlóalj /Miskolc/.
15. Az első foku lakásügyi szerv a szolgálati lakásokkal kapcsolatos hatósági jogkörében
- a/ kiutalja a lakást a tanácsi lakásügyi hatóság közbejötté nélkül;
 - b/ jóváhagyja a lakáscseréket;
 - c/ intézkedik a jogcimm nélküli lakáshasználó használati jogcímének rendezése módjáról, kijelöli a cserelakást, szükség esetén elrendeli a kiköltöztetést, gondoskodik a kiköltöztetés végrehajtásának foganatosításáról;
 - d/ intézkedik a lakások szolgálati jellegének megszüntetésére, illetve elbírálja az erre irányuló kérelmeket;
 - e/ felmentést ad a szolgálati lakások használatára vonatkozó korlátozások alól;
 - f/ jogosult és köteles dönteni, intézkedni minden olyan kérdésben, melyet jogszabály vagy az utasítás az első foku lakásügyi szerv hatósági jogkörébe utal.
16. Az első foku lakásügyi szerv határozattal dönt a lakás kiutalása tárgyában és az eljárás során felmerült minden érdemi döntést igénylő kérdésben.
17. Az első foku határozat ellen a kijelölt bérlő, illetve az akire a határozat rendelkezést tartalmaz fellebbezhet.

A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van. A fellebbezést a másodfoku lakásügyi szervnek címezve a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül lehet benyújtani az első foku lakásügyi szervnél.

18. A fellebbezést az első foku lakásügyi szerv az ügyre vonatkozó összes irattal és írásbeli véleményével együtt 8 napon belül köteles a másodfoku lakásügyi szervnek felterjeszteni, kivéve ha a megtámadott határozatot a fellebbezésben foglalt kérelemnek megfelelően visszavonta, módosította, kijavította vagy kiegészítette.
19. A BM másodfoku lakásügyi szervei:
 - a/ a BM Anyagi és Technikai Csoportfőnökség a b/ alpontban foglalt kivétellel,
 - b/ a BM Határőrség Országos Parancsnokság a BM Határőrség kerületparancsnokságok által hozott első foku határozatok vonatkozásában.
20. A BM másodfoku lakásügyi szerve a fellebbezést a beérkezésétől számított 30 napon belül köteles határozattal elbírálni. A másodfoku határozatot a fellebbezővel és mindazokkal akikkel az első foku határozatot közölték az első fokon eljáró lakásügyi szerv útján kell közölni.
21. A másodfoku határozat jogerős és végrehajtható, ellene további fellebbezésnek helye nincs.

IV. fejezet

Belügyi rendelkezésű lakásokra való jogosultság

22. A BM hivatásos és kinevezett polgári állományának végle-

gesített tagja valamennyi ellátási formában jogosult lakásra. Az állandó főfoglalkozásu szerződéses polgári alkalmazott is jogosult - szolgálati lakás kivételével - BM rendelkezésü lakásra.

23. A lakás nyugállományu, vagy a bérleti jogviszonyt az utasítás 63. pontja alapján folytató bérlője is benyújthatja lakáscsere kérelmét, ha lakása helyett kisebb szobaszámu vagy alacsonyabb komfortfokozatu lakást kér.

24. A lakásjuttatás általános feltételei:

a/ az igénylőnek vagy házastársának szolgálati helyén nincs önálló lakása /nincs önálló lakása annak, aki más lakásban családtagként vagy a bérlővel kötött megállapodás alapján, illetve BM vagy egyéb ideiglenes szálláson, szükséglakásban vagy társbérletben lakik/;

b/ az igénylőnek van ugyan szolgálati helyén önálló lakása, de az

- nem éri el a jogos lakásigénye mértékének felső határát,
- meghaladja a lakásigényét,
- életkörülményeinek jelentős változása következtében részére már nem felel meg,
- műszaki, vagy egészségügyi szempontból, vagy a komfort fokozata szempontjából számára nem megfelelő.

25. A BM rendelkezésü lakásra való jogosultság nem érinti a BM dolgozónak azt a jogát és lehetőségét, hogy lakáskérelmét a tanács lakásügyi hatóságához is benyújtsa.

26. Öt évig nem jogosult szolgálati, illetve bérlőkiválasztási jogu lakásra - a munkaköri szolgálati lakás kivételével - az:

- a/ aki ugyanabban a városban /községben/ levő lakásának bérleti jogviszonyáról a BM lakásgazdálkodás körén kívüli személy vagy szerv javára lemondott;
- b/ aki szolgálati lakásának bérleti jogviszonyáról térítés ellenében lemondott;
- c/ aki ugyanabban a városban /községben/ levő korábbi, nagyobb szobaszámu vagy magasabb komfortfokozatu lakását pénzbeli térítés ellenében kisebb, vagy alacsonyabb komfortfokozatu lakásra elcserélte kivéve, ha a lakásigénylést az időközben született gyermekek száma indokolja;
- d/ aki ugyanabban a városban /községben/ levő, a jogos lakásigényét kielégítő ingatlanát szabad forgalomban beköltözhetően elidegenítette;
- e/ akinek lakásigénye házasság felbontása miatt keletkezett, ha a BM-től korábban már szolgálati, vagy bérlőkiválasztási jogu lakást kapott.

Az öt évet a lemondás vagy csere jogerős hatósági jóváhagyásától, az ingatlan elidegenítésének telekkönyvi bejegyzésétől, illetve a házassági bontóperi ítélet jogerőre emelkedésétől kell számítani.

27. A lakásigény mértékének megállapításánál az R. 10. §. szerinti felső határon túl:

- a/ minisztériumi önálló osztályvezető, rendőr-főkapitány

tányhelyettes, BM Határőrség kerületparancsnok, illetve ezekkel azonos vagy ezeknél magasabb beosztásban levő, valamint tudományos fokozattal rendelkező, illetve rendszeresen tudományos munkát végző személyek részére további egy,

b/ az együtt lakó személyek egészségügyi állapotára, munkakörére, tevékenységére tekintettel további fél

de a felsorolt feltételek együttes fennállása esetén is összesen legfeljebb egy többlet lakószoba biztosítható.

28. Személyi tulajdonba kerülő lakás esetén a 27. pontban foglaltak fennállásának hiányában is biztosítható további egy lakószoba.

29. A lakásigény mértékének megállapításánál az együtt lakó személyek körében a bérlet, házastársát és ezek egyeneságbeli hozzátartozóit, örökbefogadott, mostoha- és a nevelt gyermekét, valamint ezek házastársát továbbá a bérlet örökbefogadóját, a mostoha- és nevelőszülőjét, valamint az élettársát és annak gyermekeit lehet figyelembe venni.

V. fejezet

A lakásigénylés és a lakásigények nyilvántartása

30. A személyi állomány a lakás kiutalására vagy megvásárlására vonatkozó kérelmét - az erre a célra rendszeresített nyomtatványon - az állományilag illetékes szerv útján a lakások személy szerinti elosztására jogosult szervhez nyújthatja be.

31. A BM állományban levő házastársak /élettársak/ maguk választhatják meg, hogy melyikük nyújtja be a lakáskérelmet, de csak egy kérelmet nyújthatnak be.
32. A lakásigénylést nyilvántartásba kell venni, és erről a kérelmezőt írásban tájékoztatni kell.
33. A lakásigényléseket beérkezésük sorrendjében az alábbi részletezés szerint nyilvántartásba kell venni:
- I. kategória a 24/a. pont szerint önálló lakással nem rendelkező
- a/ hivatásos állományúak és kinevezett polgári alkalmazottak;
- b/ szerződéses polgári alkalmazottak;
- II. kategória a 24/b. pont szerint
- szolgálati vagy bérlakással, illetve személyi tulajdonu lakással rendelkező lakáscserét igénylők.
34. Munkaköri szolgálati lakásuk helyett cserelakásra jogosult igénylőket az I. kategóriába kell besorolni.
35. A nyilvántartásban fel kell tüntetni, hogy az igénylő személyi tulajdonu lakást elfogad-e.

VI. fejezet

A lakásigények kielégítése

36. A lakásigények kielégítése során együttesen kell vizsgálni a szolgálati érdeket, valamint az igénylő lakáskörülményeit, anyagi, szociális és családi helyzetét, végzett munkáját, erkölcsi, politikai magatartását.

37. A lakásigények kielégítése során elsőbbséget kell biztosítani annak:
- a/ aki munkaköri szolgálati lakásra való jogosultsága megszűnése miatt igényel lakást,
 - b/ akit szolgálati érdekből áthelyeztek és új szolgálati helyén nincs lakása.
38. Az egyedülálló egy gyermekes szülőnek és a két gyermekes családnak a lakáskérelme nyilvántartásba vételétől számított 3, az egyedülálló két gyermekes szülőnek és a három vagy ennél több gyermekes családnak 2 éven belül, jogos lakásigényüknek megfelelő legalább komfortos lakást kell felajánlani. A rendelkezésre álló lakások legalább 25 %-át fiatal házaspár lakásigényének kielégítésére kell felhasználni.
39. A lehetőségek szerint az egyébként azonos feltételekkel rendelkező igénylők közül a rosszabb anyagi, szociális helyzetben lévőket kell szolgálati, illetve bérlőkiválasztási jogú lakáshoz juttatni.
40. BM rendelkezésű lakásra jogosult igénylő részére - személyi tulajdonba kerülő lakásjuttatás kivételével - első lakásként a fokozatosság elvét érvényesítve elsősorban garzon, vagy alacsonyabb komfortfokozatu, kisebb méretű szolgálati, illetve bérlőkiválasztási jogú lakást kell biztosítani.
41. Önálló lakással rendelkező igénylőnek BM rendelkezésű lakás csak akkor biztosítható, ha az igénylő az általa bérlőként használt lakást a BM rendelkezésére bocsátja, illetve személyi tulajdonu lakását az OTP-nek úgy adja el,

hogy arra a BM vevőkiválasztási jogot szerez. Nem alkalmazható ez a feltétel akkor, ha a BM-nek az ily módon rendelkezése alá kerülő lakásra nincs szüksége és emiatt az illetékes első foku lakásügyi szerv a bérlőkiválasztási jogáról lemond, illetve hozzájárul az ingatlan szabad forgalomban történő értékesítéséhez.

42. Az első foku lakásügyi szerv személyi tulajdonba kerülő lakás vásárlása-építése esetén méltányosságból engedélyezheti, hogy a kijelölt vevő előző tanácsi bérlakásáról a BM szervnek történő átadása helyett a vele együtt lakó az 1/1971./II.8./ ÉVM számú rendelet /a továbbiakban: Vhr./ 18. §. /2/ bekezdése szerinti közeli hozzátartozója javára lemondjon.
43. A szolgálati érdekből áthelyezett személy az előző szolgálati helyén lévő tanácsi bérlakásában vagy személyi tulajdonában álló lakásában az áthelyezést megelőzően vele tartósan együtt lakó Vhr. szerinti családtagjait visszahagyhatja.
44. Azokban a helyiségekben, ahol az üresen álló szolgálati lakásokba bérlő jelölése hosszabb időre nem biztosított, e lakások bérlőjéül olyan személyek is kijelölhetők, akik más közületi szervvel állnak munka-, illetőleg szolgálati viszonyban, ha ezt a közületi szerv kéri és vállalja a lakás átadásának BM szerv által meghatározott feltételeit.
45. Szolgálati lakás bérlőjéül a szolgálat érdekében kivételesen olyan szerződéses polgári alkalmazott is kijelölhető, aki legalább három éves belügyi munkaviszonnyal rendelkezik és vállalja a 47. pontban előírt feltételeket.

46. Szolgálati és bérlőkiválasztási jogu lakás bérlőjéül olyan személy is kijelölhető, aki a BM-mel nem áll szolgálati, illetve munkaviszonyban, ha ezáltal a BM legalább azonos értékű másik lakáshoz jut, vagy ha arra szolgálati lakás kiürítése, illetve jogcím nélküli lakáshasználat rendezése miatt van szükség.
47. Szolgálati lakás /még munkaköri szolgálati lakás is/ lakáscserét kivéve, csak akkor utalható ki, ha az igénylő vállalja, hogy ha szolgálati vagy munkaviszonya 5 éven belül - illetve, ha az annál kevesebb, nyugdíjjogosultságának elérése előtt - saját kérelemre, vagy részére felróható okból megszűnik, a lakást 60 napon belül cserelakás nélkül kiüríti, illetve csak legfeljebb olyan nagyságú és komfortfokozatu cserelakásra tarthat igényt, amilyent beköltözésekor a BM szerv rendelkezésére bocsátott.

Nem kell ilyen megállapodást kötni azzal a hivatásos állományú dolgozóval, akinek hivatásos állományba vétele óta 10 év már eltelt.

48. Az első foku lakásügyi szerv szolgálati lakás kiutalásakor kikötheti, hogy ha a bérlő szolgálati, vagy munkaviszonya megszűnik és elhelyezéséről a BM gondoskodik a csere lakás más városban /községben/ is biztosítható.
49. A szolgálati vagy munkaviszony megszűnését akkor kell a bérlő részére felróhatónak tekinteni, ha arra

a/ hivatásos állományú bérlő esetében:

- a hivatásos szolgálatra méltatlanná válás /1971. évi 10. tvr. 5. §. 2/b pont/,
- végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása /1971. évi 10. tvr. 5. §. 2/c. pont/,
- lefokozás /1971. évi 10. tvr. 5. §. 2/d. pont/,

- a hivatásos szolgálati viszonyról történő lemondás
/1971. 10. tvr. 5. §. 2/e. pont/
- szolgálatra való alkalmatlanság, kivéve az egészség-
ügyi alkalmatlanság esetét
/1971. 10. tvr. 6. §. c. pont/

miatt került sor;

b/ polgári alkalmazott bérlő esetében:

- bíróság büntető ítélete alapján,
- fegyelmi eljárás eredményeként,
- munkaügyi jogszabályok megsértésével,
- felmondással a dolgozó részéről, illetve alkalmat-
lanság miatti felmondással a munkáltató részéről
/kivéve az egészségügyi alkalmatlanság esetét/,
- a lakás juttatásától számított 10 éven belül áthe-
lyezéssel
került sor.

50. A lakásigények társadalmi elbírálása érdekében valamennyi lakáselosztást folytató szervnél lakásbizottságot kell működtetni, amelynek tagjait az adott szerv vezetője jelöli ki. A lakásbizottság munkájába való részvételre fel kell kérni a pártszervezetet, a szakszervezetet és a KISZ szervezetet.

51. A lakásbizottság az adott szerv vezetőjének /parancsnokának/ véleményező, segítő, javaslattevő szerve.

Feladatai:

- a/ A nyilvántartott lakásigényekben feltüntetett körülmények helyszíni vizsgálata,
- b/ javaslatot tesz a lakásigények kielégítésének sorrendjére, az egyes igénylők részére biztosítandó lakás fajtájára /szolgálati, bérlőkiválasztási jogu. tanácsai értékesítésű vagy OTP/, valamint a lakások személy szerinti elosztására, továbbá az elosztás során fel szabaduló lakások felhasználására.

52. A lakások személy szerinti elosztására - a lakásbizottság javaslatának mérlegelése alapján - vidéken az első foku lakásügyi szerv vezetője, Budapesten a 4. pontban felsorolt szervek vezetői, illetve az általuk kijelölt személyek - polgári alkalmazott esetében a szakszervezet illetékes szervének egyetértésével-jogosultak.

A miniszteri közvetlen és az államtitkári szervek vonatkozásában ezt a jogkört - az érintett szervek vezetőinek egyetértésével - a BM Titkárság vezetője gyakorolja.

A lakások személy szerinti elosztását parancsnoki /vezetői/ értekezleten ismertetni kell.

VII. fejezet

Szolgálati lakásokra vonatkozó sajátos rendelkezések

53. Minden hivatali és laktanyaépületen belüli lakás, a gondnokok, házfelügyelők lakása, a községi szolgálati lakások, valamint a határőr őrsőkön és Forgalom Ellenőrző Pontokon lévő lakások munkaköri szolgálati lakásnak minősülnek. A lakás munkaköri jellegét a kiutaló határozatban fel kell tüntetni.
54. A BM által szolgálati lakások céljára épített /vásárolt/ lakásokat, lakóépületeket - a munkaköri jellegű lakóépületek kivételével - a tanácsi házkezelői szervek kezelésébe kell adni.
55. A szolgálati lakások bérlője - ideértve a munkaköri szolgálati lakás bérlőjét is - a lakásba a 29. pontban meghatározott személyeket engedély nélkül, minden más személyt csak külön engedéllyel fogadhat be. Albérlet, ágybérlet, vagy tartási szerződés létesítését engedélyezni nem lehet, s a lakás idegenforgalmi szerv útján sem hasznosítható.

56. A szolgálati lakás nyugállományba helyezett bérlője vagy özvegye részére - amennyiben az jelentősebb belügyi érdeket nem sért - engedélyezhető albérleti jogviszony, tartási szerződés létesítése, valamint a lakás egy részének idegenforgalmi szerv útján történő hasznosítása.
57. A szolgálati lakás kiutalásakor a kijelölt bérlővel ismertetni kell a lakás használatával kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket és annak megtörténtét aláírásával igazolnia kell.
58. A szolgálati lakás bérlője a házasság felbontása iránt indított perben a lakáshasználat kérdésében köteles a bíróság döntését kérni, vagy bírói egyezséget kötni.
A házasság felbontása után a szolgálati lakás használatával összefüggő kérdésekben a bíróság jogerős döntése, illetve a bíróság által jóváhagyott egyezség az irányadó.
59. A házasság jogerős felbontása után a bérlő volt házastársa jogcím nélküli lakáshasználónak minősül.
60. A bérleti jogviszony fennállása alatt a volt házastárs elhelyezéséről a szolgálati lakás bérlője köteles gondoskodni. A volt házastárs az elhelyezés biztosításáig - a bírói döntés, illetve egyezség keretei között a szocialista együttélés szabályai szerint - a lakást zavartalanul használhatja.
61. A lakások szolgálati jellegének megszüntetésére az R. 39. §. /2/ bek. és a 65. 67. és 79. pontok alapján az első foku lakásügyi szerv önállóan, míg egyéb esetekben a BM anyagi és technikai csoportfőnök előzetes egyetértésével jogosult intézkedni.

62. A szolgálati lakásra fennálló bérleti jogviszonya - a munkaköri szolgálati lakás kivételével - az R. 102. § /1/ bekezdése alapján nem szűnik meg annak, akinek

- a/ szolgálati, illetve munkaviszonya nyugállományba helyezéssel szűnt meg kivéve, ha arra fegyelmi eljárás vagy büntető bírói ítélet alapján került sor;
- b/ szolgálati, illetve munkaviszony egészségügyi alkalmatlanság vagy átszervezés miatt a BM kezdeményezésére szűnt meg.

63. A bérlő halála esetén - a munkaköri szolgálati lakás kivételével - a bérleti jogviszonyt a szolgálati jelleg fenntartása mellett tovább folytathatja:

- a/ az elhalt bérlő özvegye,
- b/ a hősi vagy szolgálati halált halt bérlő gyermeke

feltéve mindkét esetben, hogy az özvegy, illetve a gyermek a bérlő halálakor állandó jelleggel a lakásban lakott.

64. Amennyiben a BM-nek különösen fontos érdeke fűződik a 63. pontban megjelölt lakás igénybevételéhez, a bentlakó személy az R. 77.§-ában meghatározott minőségű cserelakás biztosítása mellett kötelezhető a lakás átadására.

65. Szolgálati lakás BM szervvel szolgálati, illetve munkaviszonyban nem álló személynek történő kiutalása esetén a lakás szolgálati jellegét a kiutalást követően meg kell szüntetni, vagy a kiutaló határozatban meg kell jelölni, hogy a lakásbérleti jogviszony milyen időtartamra, illetve milyen feltétel fennállásáig tart.

66. BM szolgálati lakás bérleti jogviszonyáról az R. 86. § /2/ bekezdése alapján csak a BM javára lehet lemondani.
67. A szolgálati lakás bérleti jogviszonyáról történő lemondást csak akkor lehet elfogadni, ha a lakást más jogosult személy részére ki lehet utalni. Amennyiben a BM-nek a lakásra nincs szüksége, a szolgálati jelleg törlésével lehetővé kell tenni, hogy a bérlő az R. 86. §. /3/ bekezdése alapján az illetékes tanácsai szerv javára a lakásbérleti jogviszonyáról lemondjon. Ezt a szabályt többszöri bérlőkiválasztási jogu lakás bérleti jogviszonyáról történő lemondás esetén is alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy ha a lakásra a BM nem tud újabb bérlőt jelölni, a lemondáshoz való hozzájárulással egyidejűleg a további bérlőkiválasztási jogról le kell mondani.
68. A bérlő részére a lakásra megállapítható használatbavételi díj kétszeresétől négyszereséig terjedő összeg fizethető, ha az első foku lakásügyi szerv a lemondást elfogadta és a bérlő a lakást kiürítve, karbahelyezett állapotban a lakásügyi szerv rendelkezésére bocsátja és - személyi tulajdonba kerülő lakás kivételével - másik lakást nem kér.
69. A bérlő kérelmére a részére fizetendő térítést indokolt esetben az első foku lakásügyi szerv egy évre, a másodfoku lakásügyi szerv legfeljebb három évre megelőlegezheti.
70. Munkaköri szolgálati lakásról nem lehet lemondani. Munkaköri szolgálati lakás bérlője nyugállományba helyezés esetén - kivéve, ha arra fegyelmi eljárás vagy büntető bírői ítélet alapján került sor - egy alkalommal megválaszthatja letelepedési helyét olyan városban /községben/, ahol a BM az igénylő jogos igényének megfelelő

lakással rendelkezik, illetve ilyen lakás építés, vásárlás útján megszerezhető. Budapest csak akkor választható a letelepedés helyéül, ha az igénylő korábban már tartósan Budapesten lakott.

71. A munkaköri szolgálati lakás cserelakásra jogosult volt bérelője igényelheti a cserelakás pénzbeli megváltását is. A térítés összegének meghatározásánál ez esetben a jogos lakásigény alsó határát fél szobával meghaladó komfortos lakás használatbavételi díját kell alapul venni, s a lemondás szabályait kell alkalmazni.

72. A szolgálati lakás használójával haladéktalanul írásban kell közölni bérleti jogviszonyának megszűnését továbbá azt, hogy jó vagy rosszhiszemű lakáshasználónak minősül-e és az elhelyezésre a BM-től igényt tarthat-e. A lakásbérleti jogviszony megszűnésétől számított egy éven belül dönteni kell a jogcím nélküli lakáshasználat megszüntetésének módjáról.

73. A lakáshasználót a lakás elhagyására kell kötelezni, ha:

a/ a lakáshasználó a Vhr. 9o. §. /2/ bekezdése alapján rosszhiszeműnek minősül,

b/ a lakáshasználó jóhiszeműnek minősül, és a lakás a jogos lakásigénye mértékének felső határát több mint fél lakószobával meghaladja, vagy ha a lakás kiürítéséhez a BM-nek fontos érdeke fűződik,

c/ a lakás munkaköri szolgálati lakás, kivéve ha a lakás munkaköri jellegének fenntartása már nem indokolt.

74. Ha a jogcím nélküli lakáshasználót nem kell a lakás elhagyására kötelezni és ha a lakás kiürítése a használó méltányolandó körülményeit is figyelembe véve nem járna a BM szerv számára érdemleges előnnyel, a lakást a használó részére ki lehet utalni.
75. Munkaköri szolgálati lakás kivételével a jelenlegi lakást kell a használó részére kiutalni abban az esetben, ha a lakás kiürítésére hozott határozat végrehajtására rosszhiszemű lakáshasználó esetén a bérleti jogviszony megszűnésétől számított 5, jóhiszemű lakáshasználó esetén 3 éven belül megfelelő cserelakás hiányában nem kerülhetett.
76. Méltányosságból a 75. pontban meghatározott feltételek hiányában is kiutalható a rosszhiszemű jogcím nélküli lakáshasználó részére az általa használt lakás, ha az a *jogos lakásigénye mértékének alsó határát nem, vagy legfeljebb fél lakószobával haladja meg és a lakásbérleti jogviszony keletkezése és megszűnése között legalább 5 év eltelt.*

VIII. fejezet

Lakások cseréje

77. A BM lakásügyi szervei a lakáscseréket kötelesek intézményesen előmozdítani annak érdekében, hogy a nagyobb létszámú családok megfelelő szobaszámú, a lecsökkent létszámú családok pedig kisebb lakásokba kerüljenek.
78. A lakáscsere kérelmeket - mint II. kategóriás igényeket - nyilvántartásba kell venni és a rendelkezésre álló lakásállományon belül csereszerződés kezdeményezésével, illet-

ve ennek sikertelensége esetén az I. kategóriás lakásigények fokozatosság elvén alapuló kielégítése során kell a lehetőségek szerint megoldani.

79. Ha a lakás nagysága a jogos lakásigény mértékének alsó határát nem éri el és a lakáscsere kérelem szolgálati vagy bérlőkiválasztási jogu lakással 3 éven belül nem teljesíthető, a szolgálati - kivéve a munkaköri szolgálati lakás - vagy többszöri bérlőkiválasztási jogu lakás kivételesen elcserélhető tanácsi bérlakásra. Ez esetben a lakás szolgálati jellegét az első foku lakásügyi szerv törli, illetve a további bérlőkiválasztási jogról lemond.
80. Lakáscsere során ugyanaz az igénylő csak egy alkalommal kaphat újonnan épült szolgálati vagy bérlőkiválasztási jogu lakást, kivéve ha a lakáscserét a család létszámának növekedése indokolja.
81. Lakáscsere során a BM szerv rendelkezésére bocsátott szolgálati, vagy tanácsi bérlakás után a bérlőt az egyszeres lakáshasználatbavételi díjnak megfelelő összeg illeti meg.
82. A lakáshasználatbavételi díj kétszeres összege fizetendő, ha a kiutalt lakás legalább egy szobával kisebb.
83. Budapesten a BM dolgozók és nyugdíjasok egymás közötti lakáscseréjét a BM KEP központilag szervezi és elősegíti. Ennek érdekében az igénylő szolgálati vagy munkaviszonya szerint illetékes első foku lakásügyi szervnek a cserekérelmet - a nyilvántartásba vétel mellett - meg kell küldeni a BM KEP részére. A BM KEP az igénylők közötti lakáscseréket az állományilletékes első foku lakásügyi szerv egyidejű tájékoztatása mellett önállóan bonyolítja.

84. Szolgálati és többszöri bérlőkiválasztási jogu lakások cseréjéhez az első foku lakásügyi szerv jogosult hozzájárulni. A hozzájárulást meg kell adni, ha nem állnak fenn a Vhr. 82. §. /1/ bekezdésében foglalt kizáró okok.

IX. fejezet

Lakáshasználatbavételi díj fizetése

85. Az önálló lakással nem rendelkező hivatásos vagy kinevezett polgári állományú igénylőnek az első önálló szolgálati lakás biztosításakor lakáshasználatbavételi díjat nem kell fizetnie. Ha a hivatásos állományúnak elsőként kiutalt lakás használatbavételi díj fizetéséhez kötött bérlőkiválasztási jogu lakás, a fizetési kötelezettséget a BM átvállalja.
86. Ha a bérlő szolgálati viszonya megszűnik az átvállalt összeget a BM lakásépítési alapjára be kell fizetnie kivéve, ha a szolgálati viszony megszűnésére a 62. pontban meghatározott módon került sor.
87. Szolgálati vagy bérlőkiválasztási jogu lakás kiutalása esetén a szerződéses polgári alkalmazott, valamint a BM szervekkel munkaviszonyban nem álló személy, bérlőkiválasztási jogu lakás kiutalása esetén a kinevezett polgári alkalmazott lakáshasználatbavételi díjat köteles fizetni mindazon esetben, amikor a bérlőt tanácsi bérlakás kiutalásakor fizetési kötelezettség terheli.
88. A BM hivatásos és kinevezett polgári állományába tartozó személy is köteles szolgálati vagy bérlőkiválasztási jogu lakás kiutalása esetén lakáshasználatbavételi díjat fizetni:

a/ minőségi lakáscsere esetén /utasítás 24/b. pont/,

b/ ha az igénylő a 26. pontban meghatározott okok miatt 5 évre elvesztette igényjogosultságát és az 5 év elteltével lakást kap,

c/ olyan lakás kiutalása esetén, melynek kiutalását az első foku lakásügyi szerv az átlagot meghaladó színvonal, a kiemelten kedvező környezet miatt általános érvénnyel lakáshasználatbavételi díj megfizetéséhez köti.

89. Nem kell lakáshasználatbavételi díjat fizetnie, illetve bérlőkiválasztási jogu lakás kiutalása esetén a fizetési kötelezettségét a BM átvállalja annak:

a/ akinek állományviszonyra tekintet nélkül munkaköri szolgálati lakást utalnak ki, vagy aki szolgálati érdekből történt áthelyezés miatt vált lakásnélkülivé,

b/ aki lakását csereszerződéssel cserélte el,

c/ akinél a lakáshasználatbavételi díj fizetési kötelezettség munkaköri szolgálati lakás felszabadítása miatt merült fel, amennyiben a BM-et cserelakás biztosításának kötelezettsége terheli, tekintet nélkül arra, hogy a munkaköri szolgálati lakást az R. hatálybalépése előtt, vagy után utalták ki a bérlőnek,

d/ aki a szolgálati lakás bérleti jogviszonyának folytatására jogosult,

e/ a szolgálati lakásban jogcim nélküli jóhiszemű lakáshasználóként visszamaradt személynek, akinek cserelakást biztosítanak, vagy a jelenlegi lakását utalják ki, ha a jogalapul szolgáló bérleti jogviszony 1971. július 1. előtt keletkezett, vagy ha a szolgálati lakás kiutalásakor a volt bérlő tanácsi bérlakást bocsátott a BM rendelkezésére.

90. Ha az utasítás eltérő rendelkezést nem tartalmaz a lakáshasználatbavételi díjat a 2/1971./II.8./ Korm.számú rendeletben és a végrehajtására kiadott 2/1971./II.8./ ÉVM-PM számú rendeletben meghatározott módon kell kiszámítani és a megfizetésével kapcsolatos kedvezményeket a tanácsi bérlakásra megállapított esetekben szolgálati, illetve bérlőkiválasztási jogu lakás kiutalása esetén is alkalmazni kell, vagy kérelemre alkalmazhatók. Részletfizetés engedélyezése esetén havi 300.- Ft-nál kisebb részlet nem állapítható meg. A fizetési kötelezettséget és annak feltételeit az első foku határozatnak kell tartalmaznia.
91. Halasztás vagy részletfizetési kedvezmény minőségi lakáscsere esetén csak akkor adható, ha a családban legalább kettő, egyedülálló szülő esetén egy eltartásra szoruló személy van.
92. Lakáshasználatbavételi díj fizetési kötelezettség esetén a megállapítható díj egyszeres összegét kell fizetni az alábbi esetek kivételével:
- a/ a kétszeres összegét kell fizetni, ha
 - a lakást a szolgálati lakásban visszamaradt jóhiszemű, jogcim nélküli személy részére utalják ki;
 - az igénylő meglévő lakása helyett újonnan épült lakást kap, kivéve ha a korábbi lakás nagysága nem érte el az igénylő jogos lakásigénye mértékének alsó határát;
 - b/ háromszoros összegét kell fizetni, ha
 - a lakást olyan személynek utalják ki, aki ugyanazon helységben levő, tulajdonában álló lakását beköltözhető állapotban úgy értékesíti, hogy a lakásra a BM vevőkijelölési jogot szerez;

- aki ugyanabban a városban /községben/ levő lakásának bérleti jogviszonyáról a BM lakásgazdálkodás körén kívüli személy javára lemondott;
- a szolgálati lakást a rosszhiszemű jogcím nélküli lakáshasználó részére utalják ki;

c/ ötszörös összegét kell fizetni annak, aki ugyanazon helységben levő, tulajdonában álló beköltözhető lakását szabadforgalomban értékesítette, vagy annak használatát másnak átengedte;

d/ ha az igénylő korábbi lakásbérleti jogviszonyáról a lakással rendelkező szerv javára pénzbeli térítés ellenében lemondott, a szolgálati vagy bérlőkiválasztási jogu lakás kiutalása esetén fizetendő használatbavételi díjat úgy kell megállapítani, hogy az megegyezzen a lemondás ellenében kapott térítés összegével.

93. Amennyiben a BM által biztosított, illetve a BM rendelkezésére bocsátott lakás a 88/c pontban körülírt minőségű, a 81., 82. illetve 92. pont alapján kiszámított összeget a lakás további egyszeres használatbavételi díjával kell növelni. A fizetendő összeg ez esetben sem haladhatja meg a használatbavételi díj ötszörösét.

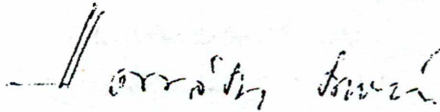
94. Ha szolgálati lakás, illetve bérlőkiválasztási jogu lakás biztosítása lakáshasználatbavételi díj ellenében történt, a fizetendő összeg az R. 7. §. /5/ bekezdésében foglalt eset kivételével a BM első foku lakásügyi szervét illeti meg és azt a lakásépítési alap javára kell befizetni.

X. fejezet

Vegyes és hatálybaléptető rendelkezések

95. A pénzügyi, anyagi, műszaki miniszterhelyettes egyedi esetekben, amennyiben a szolgálat érdeke, vagy a rendkívüli méltányosság megkívánja - az általános szabályok keretei között - a jelen utasítás rendelkezéseitől eltérést engedélyezhet.
96. A BM anyagi és technikai csoportfőnöke szabályozza a lakásigénylés, lakásnyilvántartás és a lakásügyi eljárás rendjét, valamint a lakásgazdálkodással kapcsolatos jelentési és adatszolgáltatási kötelezettséget.
97. Felhatalmazom a BM tűzoltóság országos parancsnokát, hogy az állami tűzoltóság tagjai lakásellátásának és munkáltatói támogatásának szabályozását a Minisztertanács Tanácsi Hivatalánál kezdeményezze.
98. A BM szerv vezetője /parancsnoka/ vagy az általa kijelölt személy az állományába tartozó, BM rendelkezésű vagy belügyi támogatással vásárolt-épített lakásban lakó bérlő, illetve tulajdonos lakásügyi szempontból fontos körülményeiben /szolgálati, illetve munkaviszony megszűnése, áthelyezés, házasság felbontás, stb./ bekövetkezett változást 15 napon belül írásban köteles közölni az első foku lakásügyi szervvel.
99. Felkérem a párt és tömegszervezetek vezetőit és tagjait, hogy az utasítás szabályainak gyakorlati érvényesülését, a BM dolgozók lakásellátásának mind magasabb szinten történő megvalósulását saját eszközeikkel segítsék elő.

100. Az utasítást a teljes személyi állománnyal ismertetni, a lakásügyekkel foglalkozó dolgozóknak oktatni kell.
101. A BM lakásügyi szervei vizsgálják felül a szolgálati lakásokban lakó személyek jogi helyzetét és a jogcím nélküli lakáshasználókkal kapcsolatos eljárást 1983. december 31-ig indítsák meg.
102. A lakásigényléseket a rendszeresített új nyomtatványon 1983. ...június..... hó ... napjáig meg kell újítani.
103. Ez az utasítás 1983. ...január..... hó .. napján lép hatályba. Rendelkezéseit a már folyamatban levő, de még el nem bírált ügyekben is alkalmazni kell.
104. Az utasítás hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a 14/1971. számú belügyminiszter-helyettesi, valamint az azt módosító és kiegészítő 8/1976. számú belügyminiszteri utasítás.

/ Dr. Horváth István /
belügyminiszter

Készült: 140 pld.

Kapják: elosztó szerint